Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 21. července 2011 [1] [i]

Věc C-405/10

Staatsanwaltschaft Karlsruhe
proti
QB

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Amtsgericht Bruchsal (Německo)]

„Ochrana životního prostředí – Nařízení (ES) č. 1013/2006 – Kontrola přepravy nebezpečných odpadů a jiných odpadů – Zákaz vývozu katalyzátorů do Libanonu“

1. Projednávaná věc se týká nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů [2], ve znění nařízení Komise (ES) č. 308/2009 ze dne 15. dubna 2009 [3].

2. Nařízení č. 1013/2006 zavádí postupy dohledu a kontroly přepravy nebezpečných odpadů a jiných odpadů mezi členskými státy, jakož i mezi posledně uvedenými státy a třetími státy.

3. Zejména článek 37 nařízení č. 1013/2006 stanoví postup konzultace třetích států za účelem seznámení se s jejich záměry, pokud jde o zpracování určitých odpadů. Tyto státy tak mají možnost volby mezi tím, že odpady budou podléhat zákazu vývozu na jejich území, stanovením postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu nebo nestanovením postupu kontroly.

4. V návaznosti na odpovědi poskytnuté uvedenými státy Evropská komise přijala nařízení (ES) č. 1418/2007 [4] a vypracovala zařazení odpadů v závislosti na těchto odpovědích. Ke třem možnostem, které Komise navrhla v nařízení č. 1013/2006, doplnila čtvrtou možnost zařazení, a sice v případě přepravy těchto odpadů zavedení ostatních kontrolních postupů, které budou uplatňovány ve státě určení podle platných vnitrostátních právních předpisů.

5. Pokud jde o Libanon, Komise odpady náležející do klasifikační skupiny B1120 zařadila do sloupců a) a d) přílohy nařízení č. 1418/2007, které odpovídají zákazu vývozu do Libanonu a zavedení ostatních kontrolních postupů státem určení.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Úř. věst. L 190, s. 1.

3 – Úř. věst. L 97, s. 8, dále jen „nařízení č. 1013/2006“.

4 – Nařízení Komise ze dne 29. listopadu 2007 o vývozu některých odpadů určených k využití, uvedených v příloze III nebo IIIA nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006, do některých zemí, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD o kontrole pohybů odpadů přes hranice (Úř. věst. L 316, s. 6), ve znění nařízení Komise (ES) č. 740/2008 ze dne 29. července 2008 (Úř. věst. L 201, s. 36, dále jen „nařízení č. 1418/2007“).

6. Předmětem projednávané věci je právě toto dvojí zařazení. Amtsgericht Bruchsal (Německo) vyjadřuje pochybnosti o výkladu tohoto zařazení, který je třeba poskytnout. Klade si totiž otázku, zda je účinkem uvedeného zařazení prostě zakázat vývoz odpadů skupiny B1120 do Libanonu, či zda stanoví možnost vývozu těchto odpadů.

7. V tomto stanovisku vysvětlím důvody, pro které mám za to, že článek 37 nařízení č. 1013/2006, vykládaný ve spojení s přílohou nařízení č. 1418/2007, musí být vykládán v tom smyslu, že vývoz odpadů skupiny B1120 do Libanonu je zakázán.

I – Právní rámec

A – Basilejská úmluva

8. Úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování byla podepsána v Basileji dne 22. března 1989 a byla schválena jménem Společenství rozhodnutím Rady 93/98/EHS ze dne 1. února 1993 [5].

9. Účelem Basilejské úmluvy je kontrola nakládání s nebezpečnými odpady při respektování lidského zdraví a životního prostředí, a to na mezinárodní úrovni. Jejím cílem je zejména snižování objemu pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států.

10. Preambule této úmluvy ve svém prvním, šestém až osmém a desátém bodě odůvodnění uvádí:

„Vědomy si nebezpečí poškození lidského zdraví a životního prostředí způsobeného nebezpečnými odpady a jinými odpady a jejich pohybem přes hranice států,

[…]

Plně uznávajíce, že jakýkoli stát má svrchované právo zakázat vstup nebo zneškodňování nebezpečných odpadů a jiných odpadů zahraničního původu na svém území,

Uznávajíce rovněž rostoucí úsilí o dosažení zákazu pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování v jiných státech, zejména v rozvojových zemích,

Přesvědčeny o tom, že nebezpečné odpady a jiné odpady by měly být, pokud je to slučitelné s nakládáním s nimi způsobem účinným a šetrným k životnímu prostředí, zneškodněny ve státě, v němž byly vyprodukovány,

[…]

Majíce na zřeteli, že zvýšená kontrola pohybu nebezpečných odpadů a jiných odpadů přes hranice států podnítí nakládání s nimi způsobem šetrným k životnímu prostředí a sníží množství odpadů přepravovaných přes hranice států.“

11. Uvedená úmluva stanoví rovněž zařazení odpadů podle jejich nebezpečnosti. Na základě čl. 1 odst. 1 písm. a) a b) Basilejské úmluvy jsou za nebezpečné odpady považovány odpady, které jsou uvedeny v příloze I, jakož i odpady, které v této příloze uvedeny nejsou, ale jsou nicméně definovány nebo považovány za nebezpečné vnitrostátními právními předpisy smluvní strany, jež je státem vývozu, dovozu nebo tranzitu.

5 – Úř. věst. L 39, s. 1, dále jen „Basilejská úmluva“.

12. Kromě toho je v příloze I bodu a) této úmluvy uvedeno, že odpady uvedené v příloze IX uvedené úmluvy nejsou považovány za nebezpečné ve smyslu čl. 1 písm. a) úmluvy.

13. Mezi odpady uvedenými v příloze IX Basilejské úmluvy jsou zmíněny upotřebené katalyzátory, zařazené pod kódem B1120.

B – Unijní právo

1. Nařízení č. 1013/2006

14. Na základě prvního bodu odůvodnění je hlavním a rozhodujícím cílem nařízení č. 1013/2006 ochrana životního prostředí.

15. Za tímto účelem toto nařízení stanoví postupy a kontrolní režimy pro přepravu odpadů v závislosti zejména na původu, určení a trase přepravy, jakož i druhu přepravovaných odpadů [6]. Cílem zavedeného režimu je rovněž splnit povinnosti vyplývající z Basilejské úmluvy [7] a začlenit obsah rozhodnutí Rady Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) C(2001)107 v konečném znění o revizi rozhodnutí C(92)39 v konečném znění o kontrole přeshraničního pohybu odpadů určených k využití [8].

16. Nařízení č. 1013/2006 se konkrétně použije na přeshraniční pohyb odpadů mezi členskými státy Evropské unie, mezi Unií a členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), mezi Unií a členskými státy OECD, jakož i mezi Unií a třetími státy, které jsou smluvní stranou Basilejské úmluvy. Pro každý z těchto druhů přepravy stanoví specifický postup dohledu a kontroly.

17. Kromě toho toto nařízení stanoví tři seznamy odpadů v závislosti na jejich nebezpečnosti, a v důsledku toho v závislosti na prováděném kontrolním postupu, který se jich týká. Příloha III uvedeného nařízení tak stanoví zelený seznam odpadů. Tyto odpady v zásadě podléhají pouze obecným požadavkům na informace. Odpady, které podléhají postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu, jsou uvedeny v příloze IV nařízení č. 1013/2006, která se nazývá žlutý seznam odpadů. Konečně odpady zařazenými do přílohy V tohoto nařízení jsou odpady, jejichž vývoz je zakázán.

18. Dochází-li k přepravě odpadů v rámci Unie tranzitem nebo bez tranzitu přes třetí státy, článek 18 uvedeného nařízení stanoví, že odpady uvedené na zeleném seznamu musejí být doprovázeny určitými doklady, jako je název osoby, která přepravu zařizuje, skutečné množství přepravovaných odpadů či údaje o zařízení využívajícím odpady, jakož i o smlouvě o přepravě mezi osobou, která tuto přepravu zařizuje, a příjemcem.

19. Článek 35 nařízení č. 1013/2006 stanoví zvláštní postup vývozu do států ESVO, které jsou smluvními stranami Basilejské úmluvy. Podle tohoto postupu přeprava odpadů, na které se použije toto ustanovení, podléhá postupu předchozího písemného oznámení a souhlasu mezi příslušnými orgány státu odeslání a příslušnými orgány státu určení.

20. Pokud jde o vývozy odpadů do států, na které se rozhodnutí OECD nevztahuje, k nimž náleží Libanonská republika, čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1013/2006 stanoví, že se zakazuje, aby se z Unie vyvážely nebezpečné odpady uvedené v příloze V tohoto nařízení, určené k využití v těchto zemích, a čl. 36 odst. 1 písm. a) a f) nařízení č. 1013/2006 stanoví, že se zakazují vývozy odpadů, jejichž dovoz stát určení zakázal.

6 – Viz čl. 1 odst. 1 uvedeného nařízení.

7 – Viz třetí bod odůvodnění nařízení č. 1013/2006.

8 – Dále jen „rozhodnutí OECD“.

21. Pokud jde o odpady uvedené zejména v příloze III uvedeného nařízení, která přebírá seznam uvedený v příloze IX Basilejské úmluvy, jehož součástí jsou upotřebené katalyzátory, jsou předmětem zvláštního postupu vývozu do států, na které se rozhodnutí OECD nevztahuje, jestliže jejich vývoz již není zakázán na základě článku 36 nařízení č. 1013/2006.

22. Článek 37 odst. 1 tohoto nařízení totiž nejprve stanoví, že Komise zašle ve lhůtě 20 dnů ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost každému státu, na který se nevztahuje rozhodnutí OECD, písemnou žádost o písemné potvrzení, že odpady je možno vyvážet z Unie k využití v tomto státě, a o uvedení případného kontrolního postupu, který bude stát určení uplatňovat.

23. Unijní zákonodárce uvádí, že každý stát, na který se nevztahuje rozhodnutí OECD, si může vybrat mezi následujícími třemi možnostmi:

– zákazem vývozu;

– postupem předchozího písemného oznámení a souhlasu podle článku 35 nařízení č. 1013/2006 nebo

– žádnou kontrolou ve státě určení[9].

24. Komise musí následně přijmout nařízení, které vezme v úvahu všechny takto obdržené odpovědi[10]. Pokud některý stát nevydal potvrzení podle čl. 37 odst. 1 nařízení č. 1013/2006 nebo pokud z nějakého důvodu stát nebyl nedopatřením kontaktován, mohou být odpady vyvezeny za podmínky, že byl proveden postup předchozího písemného oznámení a souhlasu podle článku 35 tohoto nařízení[11].

2. Nařízení č. 1418/2007

25. V návaznosti na odpovědi poskytnuté státy, na které se rozhodnutí OECD nevztahuje, Komise v souladu s čl. 37 odst. 1 nařízení č. 1013/2006 přijala nařízení č. 1418/2007. Jak bylo uvedeno, cílem posledně uvedeného nařízení je zavést kontrolní postupy týkající se vývozu odpadů určených k využití v těchto státech, jejichž vývoz nebyl zakázán podle článku 36 nařízení č. 1013/2006[12].

26. Vzhledem k tomu, že některé z uvedených států ve svých odpovědích oznámily úmysl uplatňovat kontrolní postupy platné podle jejich právních předpisů, které jsou odlišné od postupů stanovených v čl. 37 odst. 1 nařízení č. 1013/2006[13], Komise doplnila další možnost k možnostem již uvedeným v tomto ustanovení.

27. Příloha nařízení č. 1418/2007 tak stanoví, že si státy, na něž se rozhodnutí OECD nevztahuje, mohou vybrat, pokud jde o odpady uvedené v přílohách III a IIIA nařízení č. 1013/2006, mezi:

– zákazem;

– postupem předchozího písemného oznámení a souhlasu, jak stanoví článek 35 nařízení č. 1013/2006;

– žádnou kontrolu ve státě určení, nebo

9 – Viz čl. 37 odst. 1 druhý pododstavec písm. a) až c) tohoto nařízení.

10 – Viz čl. 37 odst. 2 první pododstavec uvedeného nařízení.

11 – Viz čl. 37 odst. 2 druhý pododstavec uvedeného nařízení.

12 – Viz článek 1 nařízení č. 1418/2007, jakož i jeho první až třetí bod odůvodnění.

13 – Viz šestý bod odůvodnění nařízení č. 1418/2007.

– ostatními kontrolními postupy, které budou uplatňovány ve státě určení, podle platných vnitrostátních právních předpisů.

28. Kromě toho článek 1a nařízení č. 1418/2007 uvádí, že pokud určitý stát ve své odpovědi na písemnou žádost zaslanou Komisí podle čl. 37 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 1013/2006 uvede, že nezakáže přepravu některých odpadů, ani neuplatní postup předchozího písemného oznámení a souhlasu podle článku 35 uvedeného nařízení, použije se na takovou přepravu obdobně článek 18 uvedeného nařízení.

C – Vnitrostátní právo

29. Ustanovení § 326 odst. 2 trestního zákoníku (Strafgesetzbuch) stanoví trest odnětí svobody v délce trvání až pět let nebo pokutu pro osoby, které přepravují odpady ve smyslu odstavce 1 tohoto ustanovení[14] v rozporu se zákazem či bez nezbytného povolení, a to na nebo přes území, na které se použije uvedené ustanovení, či mimo toto území.

30. Na základě ustanovení § 326 odst. 5 bodu 1 tohoto zákoníku, jestliže pachatel jednal z nedbalosti, hrozí mu trest odnětí svobody v délce trvání až tří let nebo pokuta.

31. Kromě toho článek 2 nařízení o pokutách v oblasti přepravy odpadů (Abfallverbringungsbußgeldverordnung) ve svém znění platném ke dni 18. listopadu 2009 stanoví, že se osoba, která poruší nařízení č. 1418/2007 tím, že úmyslně či z nedbalosti vyveze odpady, jejichž vývoz je zakázán na základě přílohy tohoto nařízení, dopustí protiprávního jednání.

II – Spor v původním řízení

32. QB, německá státní příslušnice, je jednatelkou společnosti ALU-KAT GmbH, jejíž sídlo se nachází v Bruchsal (Německo). Předmětem činnosti této společnosti je zejména využívání a zneškodňování takových kovových odpadů, jako jsou automobilové katalyzátory.

33. QB okolo 25. května 2009 zaslala 3 794 upotřebených automobilových katalyzátorů do Rotterdamu (Nizozemsko). Tyto katalyzátory měly být následně přepraveny jako odpady v kontejnerech společnosti AWADA Company for General Trading, která se nachází v Libanonu, za účelem jejich využití či zneškodnění. Uvedené katalyzátory byly zadrženy nizozemskými celními orgány.

34. Předkládající soud upřesňuje, že QB věděla o tom, že katalyzátory spadají pod kód B1120 přílohy IX Basilejské úmluvy a že jsou uvedeny ve sloupci a) přílohy nařízení č. 1418/2007, a že je tedy jejich přeprava do Libanonu zakázána.

35. Staatsanwaltschaft Karlsruhe (státní zastupitelství v Karlsruhe) QB vytýká, že se dopustila protiprávního jednání podle ustanovení § 326 odst. 2 trestního zákoníku a ustanovení § 2 odst. 1 nařízení o pokutách v oblasti přepravy odpadů tím, že automobilové katalyzátory zaslala do Rotterdamu za účelem jejich vývozu do Libanonu.

36. Předkládající soud uvádí, že odpady náležející do skupiny B1120 jsou sice uvedeny ve sloupci a) přílohy nařízení č. 1418/2007, ale jsou uvedeny rovněž ve sloupci d) této přílohy, která stanoví, že ve státě určení budou zavedeny ostatní kontrolní postupy podle vnitrostátních právních předpisů.

14 – Jde například o odpady, které obsahují nebo mohou produkovat jedy nebo faktory vážných nakažlivých nemocí pro člověka nebo zvířata nebo také odpady, které v důsledku své povahy, svých vlastností nebo svého množství mohou trvale znečišťovat vodu, vzduch nebo půdu či jinak poškozovat majetek nebo ohrožovat populaci zvířat či rostlin [viz ustanovení § 326 odst. 1 body 1 a 4 písm. a) a b) trestního zákoníku].

37. Amtsgericht Bruchsal, který vyjádřil pochybnosti o správném výkladu článku 37 nařízení č. 1013/2006 ve spojení s přílohou nařízení č. 1418/2007, se tedy rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musejí být ustanovení článku 37 nařízení [...] č. 1013/2006 [...] vykládaná v souvislosti s nařízením [...] č. 1418/2007 [...] vykládána v tom smyslu, že existuje zákaz do Libanonu přepravovat odpady skupiny odpadů B1120 přílohy IX Basilejské úmluvy [...]?“

III – Má analýza

38. Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda článek 37 nařízení č. 1013/2006, vykládaný ve spojení s přílohou nařízení č. 1418/2007, musí být vykládán v tom smyslu, že se na odpady zařazené do kategorie B1120 vztahuje zákaz vývozu do Libanonu.

39. Obtíž, se kterou se setkal předkládající soud, spočívá v tom, že v příloze nařízení č. 1418/2007 jsou katalyzátory, které náležejí do skupiny B1120, zařazeny do sloupce a) a zároveň do sloupce d) této přílohy.

40. Zařazení do sloupce a) uvedené přílohy ovšem znamená, že se na uvedené odpady vztahuje zákaz vývozu, zatímco zařazení do sloupce d) téže přílohy znamená, že stát určení při přepravě odpadů zavede zvláštní kontrolní postup.

41. Tato skutečnost má pro QB významný dopad, neboť jestliže neexistuje zákaz přepravy odpadů skupiny B1120 do Libanonu, nejsou splněny zakládající znaky protiprávního jednání sankcionovaného německým trestním právem.

42. V následující analýze vysvětlím důvody, pro které mám za to, že se na odpady náležející do skupiny B1120 vztahuje zákaz vývozu do Libanonu.

43. Dvojí zařazení těchto odpadů do sloupců a) a d) přílohy nařízení č. 1418/2007, které se jeví poněkud rozporné, lze vysvětlit skutečností, že když Komise požádala státy, na něž se rozhodnutí OECD nevztahuje, aby označily své záměry pro zařazení odpadů, některé z těchto států oznámily svůj úmysl uplatňovat kontrolní postupy platné podle jejich právních předpisů, které jsou odlišné od postupů stanovených v čl. 37 odst. 1 nařízení č. 1013/2006 [15].

44. Připomínám, že na základě tohoto ustanovení si uvedené státy v zásadě mohou vybrat mezi třemi možnostmi, pokud jde o přepravu odpadů, a sice prostým zákazem přepravy, postupem předchozího písemného oznámení a souhlasu nebo žádnou kontrolou.

45. Pokud jde o Libanon, z vyjádření předloženého Komisí vyplývá, že libanonské ministerstvo životního prostředí dopisem ze dne 23. června 2007 zaslalo vyplněný dotazník, ve kterém byl pro odpady skupiny B1120 zatržen sloupec 1, který odpovídá sloupci a) přílohy nařízení č. 1418/2007, a sice zákazu vývozu [16].

46. Kromě toho libanonské ministerstvo životního prostředí v tomto dopise upřesnilo, že seznam poskytnutý příslušnými libanonskými orgány má pouze vysvětlující charakter, neboť zařazení odpadů v Libanonu se může lišit od zařazení stanoveného Komisí [17].

15 – Viz šestý bod odůvodnění nařízení č. 1418/2007.

16 – Viz body 4 a 5 vyjádření Komise. Viz rovněž dopis libanonského ministerstva životního prostředí na internetové stránce http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2007/july/tradoc_135243.pdf.

17 – Viz bod 6 vyjádření Komise. Viz rovněž dopis uvedený v poznámce pod čarou 16, který uvádí:

47. Uvedený dopis odůvodnil rozhodnutí Komise doplnit odpady skupiny B1120 rovněž do sloupce d) přílohy nařízení č. 1418/2007, pokud jde o Libanon [18].

48. Znamená nicméně toto doplnění, že tyto odpady mohou být z Unie vyváženy do Libanonu?

49. Komise má za to, že od okamžiku, kdy jsou zmíněné odpady uvedeny ve sloupci a) přílohy nařízení č. 1418/2007, musí být jejich vývoz do Libanonu zakázán, přičemž zmínka ve sloupci d) téže přílohy na tento závěr nemá žádný vliv.

50. Tento názor sdílím, a to z následujících důvodů.

51. Již jsem uvedl, že hlavním cílem nařízení č. 1013/2006 je ochrana životního prostředí. V tomto ohledu Soudní dvůr v rozsudku ze dne 8. září 2009, Komise v. Parlament a Rada [19] upřesnil, že toto nařízení jak svým cílem, tak svým obsahem sleduje především ochranu lidského zdraví a životního prostředí před potenciálně škodlivými účinky přeshraniční přepravy odpadů [20]. Za tímto účelem a v souladu s povinnostmi, které mají členské státy na základě Basilejské úmluvy, zákonodárce Unie zavedl systém kontroly a dohledu nad přepravou odpadů v rámci Unie a v případě přepravy z a do třetích států.

52. Připomínám, že pro přepravu odpadů v rámci Unie tranzitem nebo bez tranzitu přes třetí země a pro přepravu z Unie do států ESVO hlava II nařízení č. 1013/2006 představuje společný použitelný základ [21]. V obou případech osoba, která odpady přepravuje, musí předběžně tuto dopravu oznámit a získat souhlas příslušných orgánů místa určení [22].

53. Pro přepravu odpadů do států, na něž se rozhodnutí OECD nevztahuje, existuje odlišný režim. Zákonodárce Unie totiž stanovil postup konzultace s těmito státy za účelem určení, jaké jsou jejich záměry, co se týče přepravy odpadů uvedených v příloze III nařízení č. 1013/2006 [23], jejichž součástí jsou katalyzátory.

54. Uvedené státy mohou především rozhodnout, že se vývoz určitých odpadů prostě zakáže. Tato možnost, která je jim přiznána, je podle mého názoru odrazem jejich svrchovaného práva zakázat vstup nebo zneškodňování nebezpečných odpadů a jiných odpadů zahraničního původu na jejich území [24].

55. Libanonské ministerstvo životního prostředí toto právo jasně vyjádřilo, když v dotazníku zaslaném Komisi uvedlo, že vývoz odpadů náležejících do skupiny B1120 na libanonské území je zakázán [25].

56. Podle mého názoru od okamžiku, kdy Libanonská republika oznámila svou vůli zakázat vývozy těchto odpadů na své území, je Unie povinna tuto vůli respektovat a nemůže stanovit jiné postupy.

„[…] due to the fact that […] Questionnaire [relating to Regulation (EC) N. 1013/2006] adopted a codification for waste that differs from adopted Lebanese National codification, the information contained in this questionnaire is provided for reference only. [The Ministry of Environment] does not assume any responsibility whatsoever in connection with or resulting from any error or omission in connection with or resulting from the gathering of data, findings and interpretation or use thereof by the European Commission or any third party."

18 – Viz bod 14 vyjádření Komise.

19 – C-411/06, Sb. rozh. s. I-7585.

20 – Bod 62.

21 – Viz článek 3 a čl. 35 odst. 1 tohoto nařízení.

22 – Viz čl. 9 odst. 1 uvedeného nařízení.

23 – Viz článek 37 tohoto nařízení a bod 4.2.6 odst. 5 odůvodnění návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. června 2003 o přepravě odpadů [COM(2003) 379 v konečném znění].

24 – Viz šestý bod odůvodnění Basilejské úmluvy a devátý bod odůvodnění nařízení č. 1013/2006.

25 – Viz dopis uvedený v poznámce pod čarou 16.

57. V tomto ohledu čl. 37 odst. 3 nařízení č. 1013/2006 a článek 1a nařízení č. 1418/2007 uvádějí, že pokud některý stát ve své odpovědi na písemnou žádost zaslanou Komisí v souladu s čl. 37 odst. 1 nařízení č. 1013/2006 uvede, že nezvolí zákaz některé přepravy odpadů, ani neuplatní postup předchozího písemného oznámení a souhlasu podle článku 35 uvedeného nařízení, použije se na takovou přepravu obdobně článek 18 uvedeného nařízení. Stejně tak na základě čl. 37 odst. 2 druhého pododstavce nařízení č. 1013/2006 pokud některý stát nesdělil svůj záměr, co se týče postupů prováděných pro přepravu odpadů určených na jeho území, použije se postup předchozího písemného oznámení a souhlasu podle článku 35 tohoto nařízení [26].

58. To ukazuje, že Unie má možnost použít postup stanovený v článku 18 nařízení č. 1013/2006 nebo postup stanovený v jeho článku 35 pouze v případě, kdy si stát určení zvolil neprovádět kontrolu přepravy odpadů nebo neoznámil své záměry.

59. Tak tomu není v projednávané věci, neboť Libanonská republika jasně oznámila svou vůli zakázat dovoz odpadů náležejících do skupiny B1120 na své území.

60. Účinek doplnění sloupce d) do přílohy nařízení č. 1418/2007 nemůže být v rozporu s touto vůlí.

61. Jak jsem již uvedl, v šestém bodě odůvodnění tohoto nařízení je zmíněno, že toto doplnění je výsledkem odpovědi poskytnuté některými státy, ve které uvedly, že podle jejich vnitrostátních předpisů zamýšlejí uplatnit kontrolní postupy odlišné od postupů stanovených zákonodárcem Unie.

62. Kromě toho ve vyjádření, které Komise předložila před Soudním dvorem, vysvětluje, že sloupec d) této přílohy byl doplněn, neboť Unie nemůže ukládat takovému třetímu státu, jako je Libanonská republika, aby prováděl kontroly dovozu či rozhodoval o způsobech těchto kontrol, jestliže existují [27]. Stejně tak Komise uvádí, že jelikož libanonské ministerstvo životního prostředí ve své odpovědi upřesnilo, že se zařazení odpadů, které uplatňuje, může lišit od zařazení uplatněného zákonodárcem Unie, chtěla pozornost podniků usazených v Unii zaměřit na skutečnost, že je možné, že dovoz určitých odpadů bude příslušnými libanonskými orgány zamítnut, třebaže zařazení uplatněné zákonodárcem Unie tento dovoz povoluje [28].

63. Vzhledem k tomu, že takový třetí stát, jako Libanonská republika, jasně uvedl, že na své území zakazuje dovoz odpadů náležejících do skupiny B1120, cílem souběžného zařazení těchto odpadů do sloupce d) přílohy nařízení č. 1418/2007 tedy není nic jiného než upozornit dotčené osoby na skutečnost, že si tento stát zachovává svrchované právo zavést postupy kontroly a dohledu nad přepravou odpadů, které se liší od postupů stanovených zákonodárcem Unie, jakož i odmítnout dovoz určitých odpadů na základě zařazení, které je odlišné od zařazení uplatněného právem Unie.

64. Poznamenávám ostatně, že pokud jde o Libanon, všechny odpady uvedené v příloze nařízení č. 1418/2007 jsou kromě jednoho ze sloupců a) a b) zařazeny navíc ve sloupci d). To podle mého názoru ukazuje, že účinkem zařazení do sloupce d) není předmětné odpady podrobit jinému postupu, než je postup, který si Libanonská republika volně zvolila. V opačném případě by to znamenalo nejen to, že by postup konzultace uvedený v článku 37 nařízení č. 1013/2006 zcela postrádal účel, ale rovněž a zejména to, že by nebylo respektováno svrchované právo třetích států rozhodnout o postupech použitelných pro přepravu odpadů na jejich území.

65. Každopádně v případě, že by v důsledku dvojího zařazení odpadů náležejících do skupiny B1120 do sloupců a) a d) přílohy nařízení č. 1418/2007 přetrvávaly pochybnosti, co se týče prováděného postupu týkajícího se přepravy těchto odpadů do Libanonu, domnívám se, že cíl nařízení č. 1013/2006 vyžaduje vybrat řešení, které je nejvíce způsobilé k ochraně lidského zdraví a životního prostředí.

26 – Viz rovněž pátý bod odůvodnění nařízení č. 1418/2007.

27 – Viz bod 16.

28 – Tamtéž.

66. V tomto ohledu připomínám, že toto nařízení jak svým cílem, tak svým obsahem sleduje především ochranu lidského zdraví a životního prostředí před potenciálně škodlivými účinky přeshraniční přepravy odpadů [29]. To platí jak pro Unii, tak pro třetí státy, do kterých jsou tyto odpady z Unie vyváženy [30].

67. V tomto ohledu smluvní státy Basilejské úmluvy, vědomy si zejména nebezpečí poškození lidského zdraví a životního prostředí způsobeného nebezpečnými odpady a jinými odpady a jejich pohybem přes hranice států, mají za to, že tyto odpady by měly být, pokud je to slučitelné s nakládáním s nimi způsobem účinným a šetrným k životnímu prostředí, zneškodněny ve státě, v němž byly vyprodukovány [31]. Stejně tak zvýšená kontrola tohoto pohybu přes hranice států musí mít za následek snížení množství odpadů [32].

68. Omezení přepravy odpadů se tedy jeví jako cíl, kterého je třeba dosáhnout za účelem lepší ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Unijní zákonodárce sám tuto vůli zanesl do osmého bodu odůvodnění nařízení č. 1013/2006.

69. Mám tedy za to, že existují-li pochybnosti týkající se zacházení s odpady v důsledku jejich dvojího zařazení do sloupců a) a d) přílohy nařízení č. 1418/2007, jako je tomu ve věci v původním řízení, je třeba vybrat nejstriktnější řešení, umožňující omezit přepravu odpadů, a sice zákaz vývozu. Toto řešení je nejvhodnější k dosažení cíle ochrany lidského zdraví a životního prostředí, který sleduje nařízení č. 1013/2006.

70. V důsledku toho mám s ohledem na všechny tyto skutečnosti za to, že článek 37 nařízení č. 1013/2006, vykládaný ve spojení s přílohou nařízení č. 1418/2007, musí být vykládán v tom smyslu, že se na odpady zařazené do kategorie B1120 vztahuje zákaz vývozu do Libanonu.

71. Konečně uvádím, abych probral všechny otázky diskutované na jednání, že otázku, zda shora přezkoumaná ustanovení jsou či nejsou dostatečně jasná k tomu, aby mohla představovat definici zákonných znaků pro účely vnitrostátní trestní kvalifikace v souladu se zásadou trestní legality, může v projednávané věci posoudit pouze předkládající soud.

72. Mám tedy za to, že Soudnímu dvoru nepřísluší, aby na tuto otázku odpověděl.

IV – Závěry

73. S ohledem na předcházející úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžnou otázku Amtsgericht Bruchsal odpověděl následovně:

„Článek 37 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů, ve znění nařízení Komise (ES) č. 308/2009 ze dne 15. dubna 2009, vykládaný ve spojení s přílohou nařízení Komise (ES) č. 1418/2007 ze dne 29. listopadu 2007 o vývozu některých odpadů určených k využití, uvedených v příloze III nebo IIIA nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006, do některých zemí, na které se nevztahuje rozhodnutí OECD o kontrole pohybů odpadů přes hranice, musí být vykládán v tom smyslu, že se na odpady zařazené do kategorie B1120 vztahuje zákaz vývozu do Libanonu.“

i — Jméno účastníka řízení uvedené v úvodní části, v bodech 32, 33, 34, 35 a 41 bylo na základě žádosti o anonymizaci nahrazeno písmeny.

29 – Výše uvedený rozsudek Komise v. Parlament a Rada (bod 62).

30 – Viz rozsudek ze dne 21. června 2007, Omni Metal Service (C-259/05, Sb. rozh. s. I-4945, bod 30).

31 – Viz první a osmý bod odůvodnění Basilejské úmluvy.

32 – Viz desátý bod odůvodnění této úmluvy.